
JZ ASIE

Geografická charakteristika

A/ BLÍZKÝ VÝCHOD

B/ PERSKÝ ZÁLIV

C/ ARABSKÝ POLOOSTROV

D/ MALÁ ASIE

JZ ASIE

A/ BLÍZKÝ VÝCHOD

B/ PERSKÝ ZÁLIV

C/ ARABSKÝ POLOOSTROV

D/ MALÁ ASIE

Middle East

JZ ASIE

Pomoci atlasu vypište státy a jejich hlavní města

JZ ASIE

- **16 států** - Jemen, Omán, Spojené Arabské Emiráty, Katar, Bahrajn, Saudská Arábie, Kuvajt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Sýrie, Irák, Írán, Afgánistán, Turecko, Kypr
- **Rozloha** 6 192 321 km² - největší je Saudká Arábie
- **Počet obyvatel** 171 768 514 nejlidnatější je Turecko

- **SPOLEČNÉ ZNAKY**

- **Arabský štít** – kromě Izraele
- **Přímořské státy** – kromě Jordánska
- Více jak $\frac{1}{2}$ **pouště** – kromě Iráku

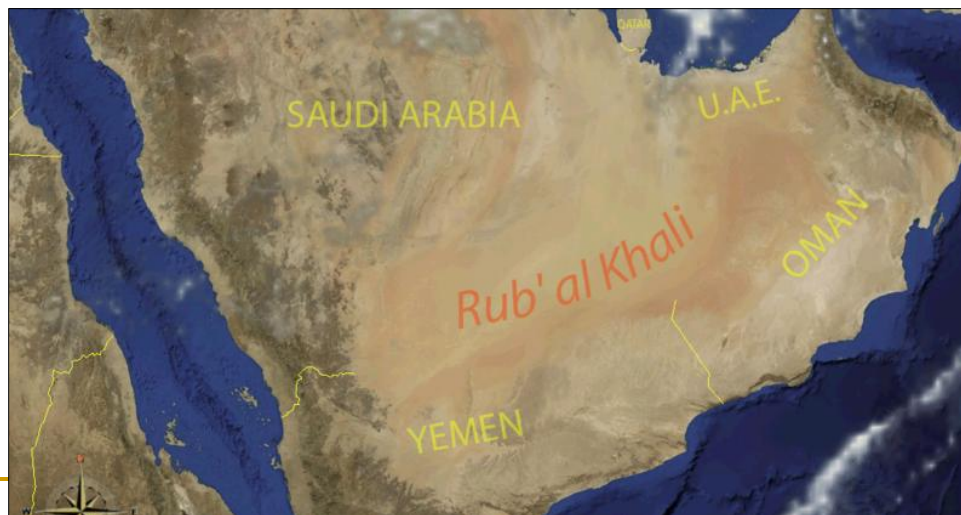
- **BRITSKÉ KOLONIE A PROTEKTORÁTY**

Politické a geografické vymezení Arabského poloostrova

Reliéf

- hornatá oblast s velkými **bezodtokými pánvemi**
- stepi, polopouště a pouště
- S – hornatá oblast - **Taurus, Kohrúdské hory, Íránská vysočina**
Taurus, Elborz, Zagros = častá zemětřesení
Mezopotámská nížina
pouště - **Velká solná poušť, Syrská poušť**
- J – plošiny Arabského poloostrova vyplněné pouštěmi **Náfúd,**
- Dahná, **Rub al-Chálí,** pohoří Hidžaz Asír

Vodstvo

- **Vodstvo** - velmi řídká říční síť, řeky krátké a málo vodnaté **Eufrat a Tigris** –společné ústí - **Šatt al-Arab, Jordán**
- jezera – Urimijské, Vanské, Tuz, **Mrtvé moře - slané, -408 m n.m.**

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Shatt_al_arab.png

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Dead_Sea_1920px.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Mrtv%C3%A9_mo%C5%99e

Klima

- **Podnebí** - subtropické a suché tropické s nedostatkem srážek
- velké rozdíly teplot mezi dnem a nocí, ve vnitrozemí i mezi létem a zimou
- léto – území je intenzivně zahříváno - sezónní íránská tlaková níže - cyklona
- při pobřeží středomořské klima - Kaspické, Středozevní a Černé moře

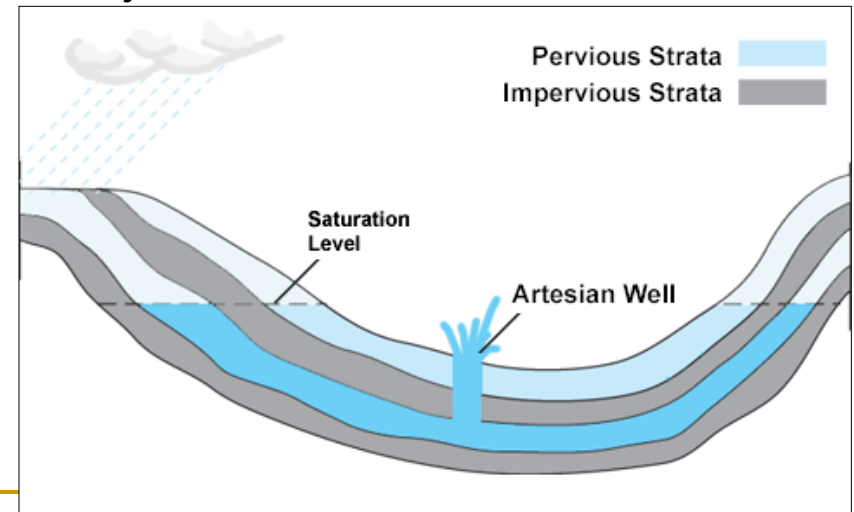

Zemědělství

- většina oblastí **neúrodných** - pouště, polopouště - nedostatečné zavlažování – většina potravin se musí dovážet
- **úrodné oblasti** – Mezopotámská nížina, pobřeží Kaspického, Středozemního, Černého moře
- **Plodiny** - pšenice, ječmen, datle, fíky, bavlna, tabák, olivy, citrusy, vinná réva, čajovník, olivy, kávovník, tabák, bourec morušový
- **chov** - ovce, kozy, velbloudi, rybolov,

LOV PEREL

OÁZY, ARTÉSKÉ STUDNY

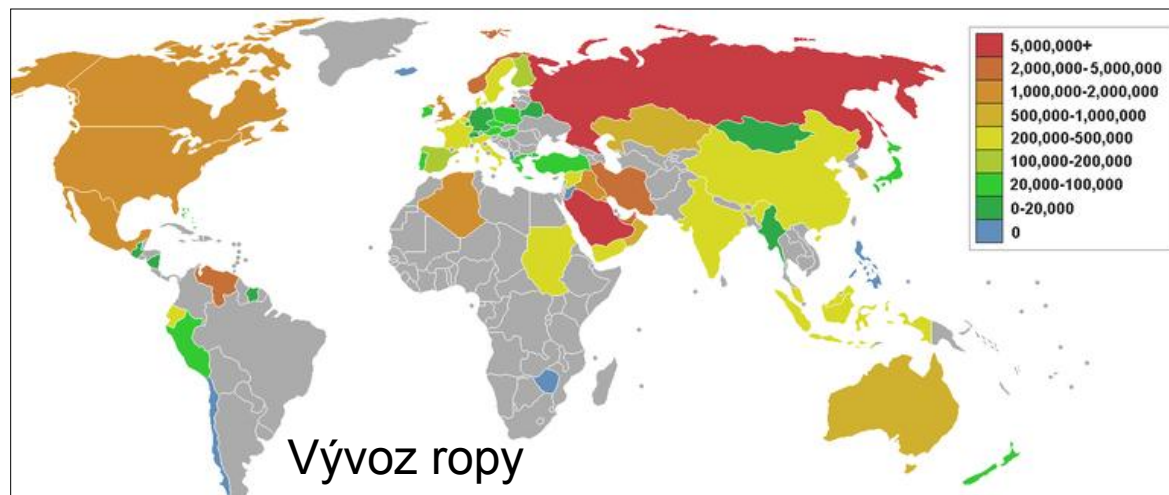

Hospodářství a energetika

- **Nerostné suroviny** - bohatá ložiska **ropy a zemního plynu** v Perském zálivu - **OPEC**, fosfáty, stavební suroviny, železná ruda, mramor, síra, měď, zlato
- **Hospodářství** - hlavní odvětví – průmysl, služby, zemědělství, lodářství, bankovní centra – Bahrajn, Katar **1960 – ROPNÝ ŠOK**
- **Průmysl** - hlavním odvětvím je **petrochemie**, dále textilní, potravinářský, hutnický, strojírenský, kožedělný, výroba zbraní Izrael
vývoz - ropa, zemní plyn, zemědělské plodiny
dovoz - stroje, zemědělské plodiny
- **Energetika** - elektrárny na spalování zemního plynu a ropy, vodní elektrárny - Turecko, Sýrie

4 JÁDROVÉ OBLASTI

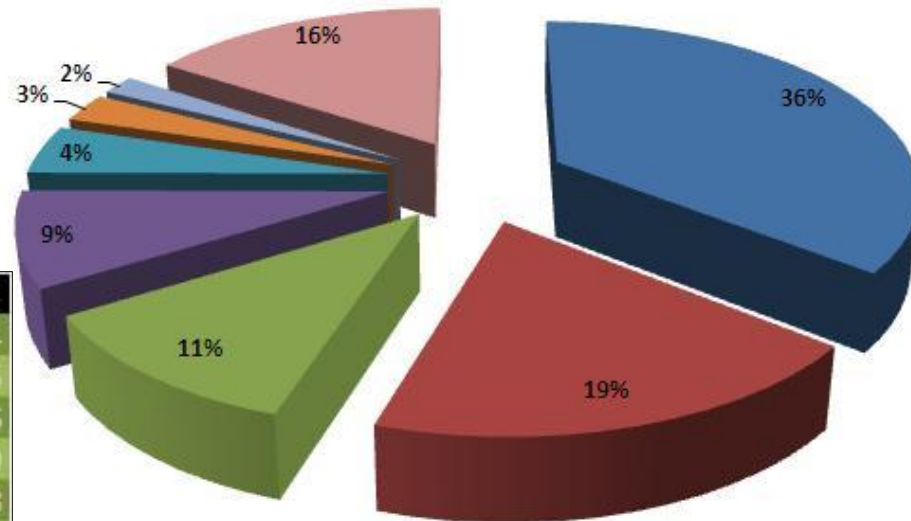
1. Státy Perského zálivu
2. Blízký východ
3. Arabský poloostrov
4. Malá Asie

Obyvatelstvo

Etnické složení obyvatel regionu jihozápadní Asie

■ Arabové ■ Turci ■ Peršané ■ Kurdové ■ Paštunci ■ Tádžikové ■ Židé ■ ostatní

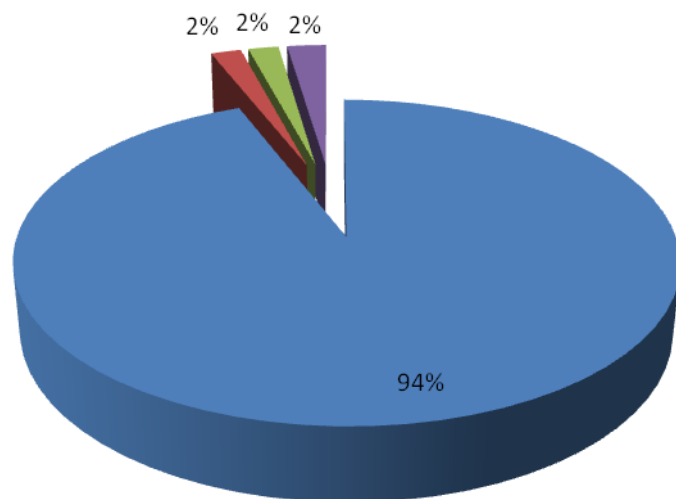

	podíl v %	absolutní počet
Arabové	35,7	107 009 384
Turci	19,2	57 656 915
Peršané	11,3	33 923 656
Kurdové	8,9	26 547 580
Paštunci	4,6	13 750 118
Tádžikové	2,7	8 184 594
Židé	1,8	5 500 981
ostatní	15,8	47 210 492
Σ	100	299 783 720

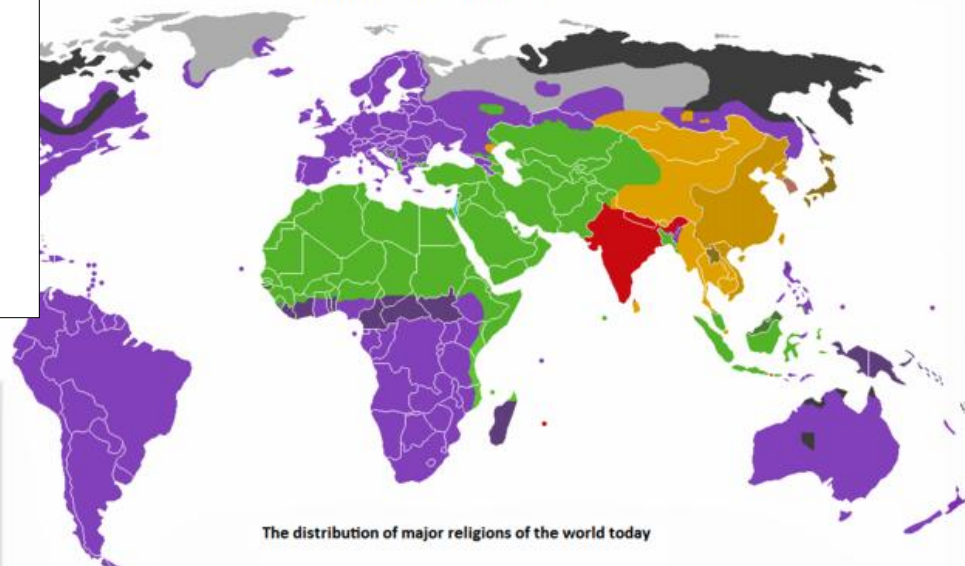
Náboženství

Náboženské složení jihuzápadní Asie

■ muslimové ■ křesťané ■ židé ■ ostatní

The Religions of the World

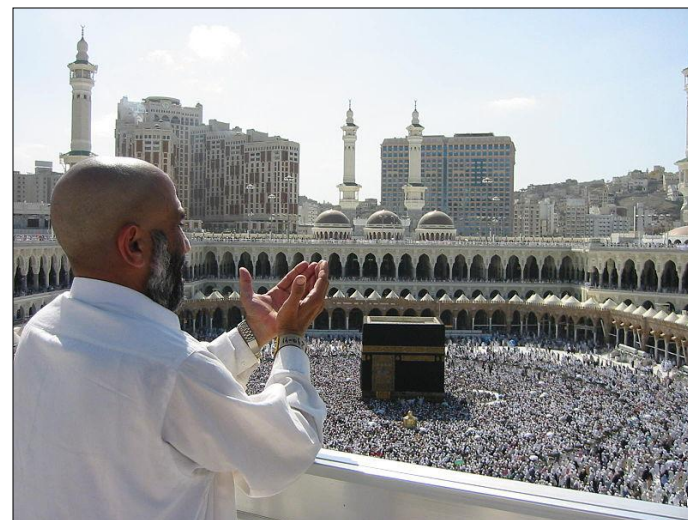
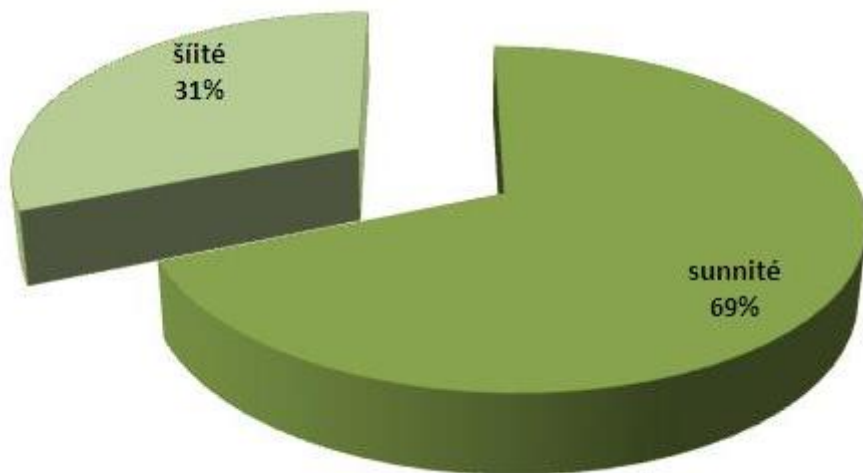

The distribution of major religions of the world today

Obyvatelstvo a historie

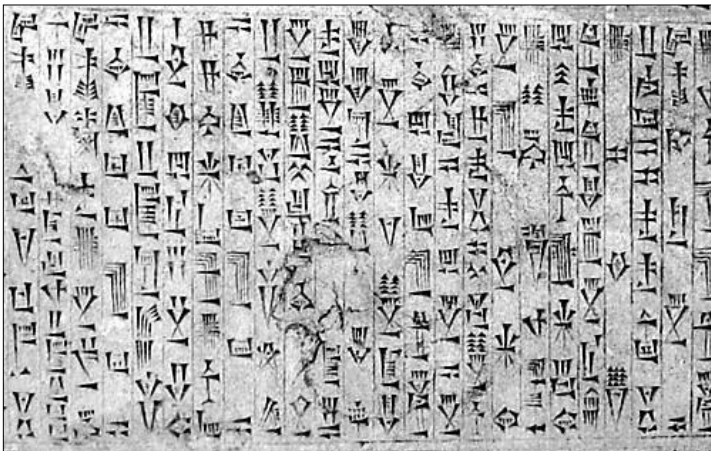

Podíl šíitů a sunnitů mezi muslimy
v regionu jihozápadní Asie

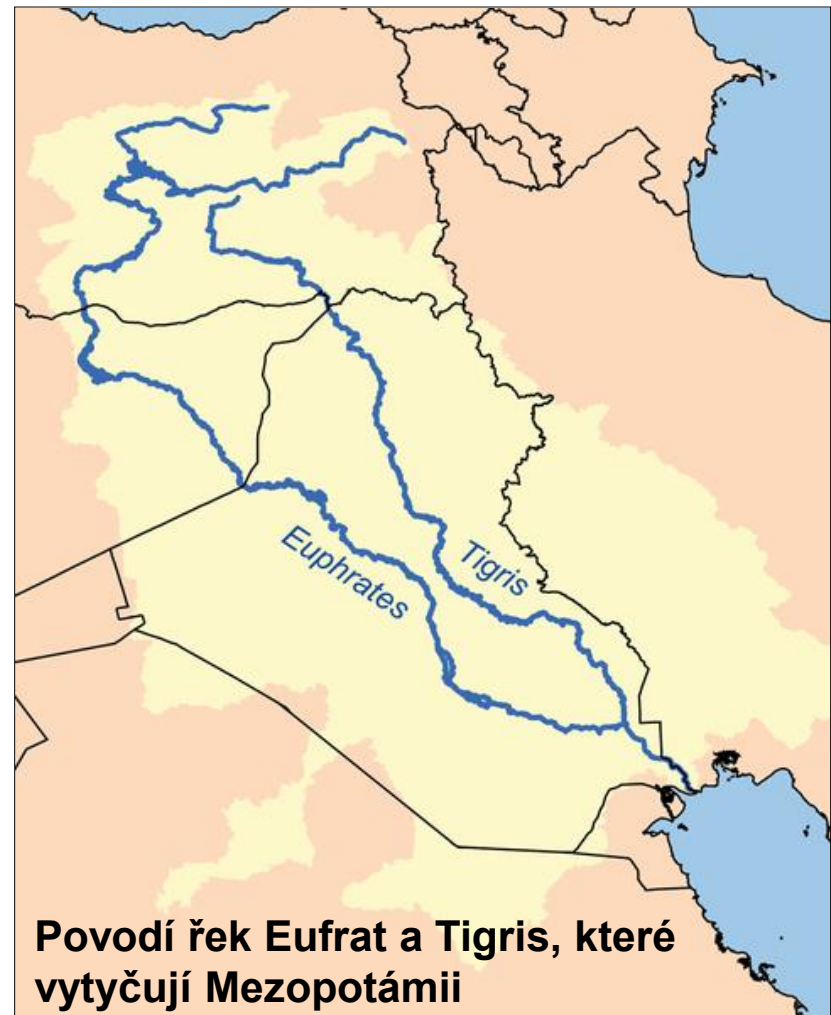

HISTORIE

- oblast „úrodného pŕľmĕsíce“
- Mezopotámie - Summerové, Chetitĕ, Asyřané, Akkadové...
- 1.civilizace, 1. písmo, 1. zákoník

Klínové písmo

Povodí řek Eufkrat a Tigris, které vytýčují Mezopotámii

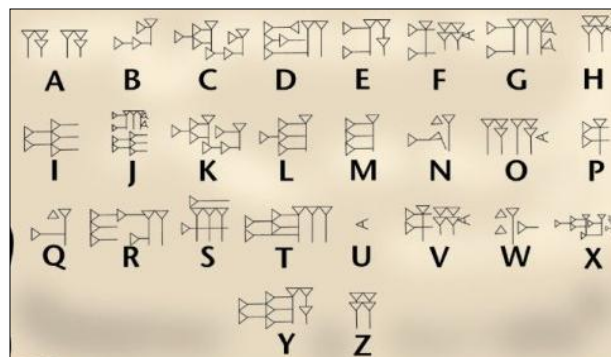
HISTORIE

- vznik tří nejvýznamnějších monoteistických náboženství světa - **judaismus, křesťanství a islám**
- **Jordán - vznik ranných civilizací, první města na světě – kolébka civilizace**
- velká náboženská a rasová **nesnášenlivost** – z toho pramení **mnoho konfliktů**
- nejbohatší stát - **Izrael** x nejchudší **Afghánistán**
- **nerovnoměrné osídlení**

Novobabylonská říše
roku 540 př.n.l.

JERICHO – Jordánsko

ERIDU
UR

Konflikty

- **Izraelsko - palestinský konflikt** - resp. arabsko – izraelský konflikt
viz. samostatná prezentace Izrael, Palestina, Kurdistan
- **Irácko - Íránská válka**
- **Válka v Perském zálivu**
- **Kurdové**

- **„PODIVUHODNÝ SVĚT ISLÁMU ROPY A KONFLIKTŮ“**
- OHNISKO mocenských zájmů
- Vysoká urbanizace
- Příliv přistěhovalců
- Monarchie

Zdroje:

- CARLOSAR. Soubor:GreaterMiddleEast CS.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:GreaterMiddleEast_CS.png
- Jihozápadní Asie. In: [online]. [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: <http://geo-asie.upol.cz/index.php?page=jihozapadni-asie>
- PHAROS. Soubor:Arabian peninsula definition.PNG. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Arabian_peninsula_definition.PNG
- Soubor:Empty quarter Arabia.PNG. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Empty_quarter_Arabia.PNG
- [Http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Shatt_al_arab.png](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Shatt_al_arab.png). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Shatt_al_arab.png
- Soubor:Dead Sea 1920px.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Dead_Sea_1920px.jpg
- Mrtvé moře. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Mrtv%C3%A9_mo%C5%99e
- Soubor:Koppen World Map C.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Koppen_World_Map_C.png
- DUNN, Andrew. [Http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Artesian_Well.png](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Artesian_Well.png). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Artesian_Well.png
- [Http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Oil_exports.PNG](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Oil_exports.PNG). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Oil_exports.PNG
- [Http://geo-asie.upol.cz/index.php?page=jihozapadni-asie](http://geo-asie.upol.cz/index.php?page=jihozapadni-asie). In: [online]. [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: <http://geo-asie.upol.cz/index.php?page=jihozapadni-asie>
- Etnické složení. In: [online]. [cit. 2012-086-09]. Dostupné z: <http://geo-asie.upol.cz/index.php?page=jihozapadni-asie>
- THEGREENEDITOR. File:Religion distribution.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Religion_distribution.png
- MANSURI, Ali. Soubor:Supplicating Pilgrim at Masjid Al Haram. Mecca, Saudi Arabia.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Supplicating_Pilgrim_at_Masjid_Al_Haram_Mecca_Saudi_Arabia.jpg
- Soubor:Tigr-euph.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Tigr-euph.png>
- Soubor:Neo-Babylonian Empire.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Neo-Babylonian_Empire.png
- CHRISO. Soubor:Cuneiform script.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cuneiform_script.jpg

Zdroje:

- BIČÍK, Ivan a Bohumír JANSKÝ. *Příroda a lidé Země: Učebnice zeměpisu pro střední školy*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o., 2001. ISBN 80-86034-45-3.
- DEMEK, Jaromír, Vít VOŽENÍLEK a Miroslav VYSOUDIL. *Geografie pro střední školy 1: Fyzickogeografická část*. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, akciová společnost, 1997. ISBN 80-85937-73-5.
- BIČÍK, Ivan, Vladimír BAAR, Zdeněk ČERMÁK, Václav FRAJER a Radim PERLÍN. *Hospodářský zeměpis: globální geografické aspekty světového hospodářství*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o., 2003. ISBN 80-86034-52-6.
- VALENTA, Václav a Alois MICHÁLEK. *Současný svět: Učebnice zeměpisu pro základní školy a víceletá gymnázia*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 1998. ISBN 80-86034-21-6.
- SMOLOVÁ, Irena a Miroslav VYSOUDIL. *Zeměpis na dlani*. Olomouc: Rubico, 2003. ISBN 80-85839-88-1.
- KRÁL, Václav. *Fyzická geografie Evropy*. Praha: Academia, 1999. ISBN 80-200-0684-2.
- ŠLACHTA, Mojmír, Tomáš BURDA a Milan HOLEČEK. *Ohniska napětí ve světě*. Praha: Kartografie Praha, a. s., a Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 2007. ISBN 978-80-7011-926-6.
- PLUSKAL, Miroslav, Petr BRADÁČ, Petr KRAUS a Marie KRAUSOVÁ. *Zeměpis pro 8.ročník: Společenské složky krajiny, Politická mapa světa*. Praha: Nakladatelství Alter, 2003. ISBN 80-7245-049-2.
- SMOLOVÁ, Irena a Miroslav VYSOUDIL. *Zeměpis: Ilustrovaný přehled středoškolského zeměpisu*. Olomouc: Rubico, 2003. ISBN 80-85839-88-1